Parallelsessie Beraad en Advies 5 juni 2025
Educatief Natuurcentrum
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer J. Klein
Griffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Notulist:	mevrouw J.M. Kiep-de Jongh
Raadsleden/ fractieassistenten:	
Stadsbelang:	de heer M. Venhovens
Democraten Gorinchem:	mevrouw N. Aaldijk
	de heer P. Schefferlie
PvdA:	de heer A. Koçak
VVD:	de heer N. Anderessen
ChristenUnie/SGP:	de heer H. Heikens
	de heer A. de Jong
Gorcum Actief:	de heer B. Bahlmann
D66:	mevrouw W. Alba-Heijdenrijk
CDA:	de heer J. van der Geest
SP:	de heer P. van Andel
Portefeuillehouder:	mevrouw E. Dansen
Ambtelijke ondersteuning:	de heer M. Nijst
Gasten:	de heer F. Vahlkamp

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Educatief Natuurcentrum

Het Natuurcentrum in Gorinchem vervult meerdere belangrijke functies voor de stad. Het beschikt over de enige kinderboerderij, verzorgt milieu- en natuureducatieprogramma's voor basisscholen en biedt een ontmoetingsplek, met name voor bewoners van de Gildenwijk.

Op 20 januari 2025 stuurde het bestuur van het Natuurcentrum een brief aan de gemeenteraad, het College van Burgemeester en Wethouders en de ambtelijke organisatie. Hierin uitte het bestuur zorgen over de voortgang en de financiële situatie van het centrum. Ondanks de subsidie van de gemeente lukt het het Natuurcentrum niet om een sluitende begroting te presenteren zonder extra financiële steun. De stijgende kosten vormen een bedreiging voor het voortbestaan van de organisatie.

In het raadsvoorstel wordt daarom voorgesteld om de gemeentelijke bijdrage voor 2025 en 2026 met €75.000 te verhogen. Deze extra steun is nodig om de continuïteit van het Natuurcentrum te waarborgen en het mogelijk te maken haar taken en activiteiten voort te zetten.

De heer Vahlkamp stelt zichzelf voor. Hij is voorzitter bij het Natuurcentrum. Hij gaat geen groot betoog houden omdat er een goed voorstel voorligt. In het stuk wordt over een externe financier gesproken die moet besluiten of er € 75.000 uit eigen middelen wordt gefinancierd naast de € 75.000 vanuit de gemeente. Het bestuur van het Natuurcentrum moet een besluit nemen ter waarde van € 50.000 om opnieuw niet de middelen uit de voorziening te halen waarvoor deze is bedoeld (onderhoud gebouw en terrein). De raad

neemt op 18 juli een besluit. De middelen die in het stuk genoemd worden zijn conform de eerder door hem geschreven brief waarin opgeroepen wordt om gezamenlijk tot een plan te komen. Het kan zijn dat gaandeweg op enig moment gezamenlijk besloten moet worden dat het niet kan of alleen kan als tot exploitatie gekomen wordt die er op een bepaalde manier uitziet. Hij wijst op de gezonde ontwikkeling in de financiën van het Natuurcentrum gezien de huidige pijlers. Hij nodigt de raadsleden van harte uit om op 21 juni aanstaande deel te nemen aan de activiteit bij het Natuurcentrum (kosten € 37,50 per persoon). Hij roept op warm te denken en wenst de raad veel wijsheid.

De heer Venhovens geeft aan dat zijn fractie positief tegenover het voorstel staat. Het Natuurcentrum heeft een ontmoetingsfunctie, maar het zou fijn zijn als daar wat meer buurtactiviteiten zouden kunnen plaatsvinden zoals bij Rozenobel, Stichting Boukie en Centraal Punt. Hij informeert of het Natuurcentrum hiervoor open staat.

De heer Vahlkamp antwoordt dat de activiteiten steeds meer op elkaar afgestemd worden om concurrerende posities te voorkomen. De buurtfunctie is behoorlijk aanwezig op het Natuurcentrum.

De heer Venhovens zou de samenwerking graag stimuleren en vergroten en denkt daarom graag mee.

De heer Schefferlie is blij met het voorstel, zijn fractie wil deze voorziening graag behouden. Hij hoort positieve berichten over de toekomstige exploitatie en is benieuwd wat er na 2026 nodig is voor de instandhouding. Zijn fractie blijft het Natuurcentrum actief volgen en wenst de organisatie succes met de vervolgstappen.

De heer Van der Geest beaamt dat het Natuurcentrum een fijne plek is om te vertoeven. In de afgelopen jaren is er meer ondernemerschap gekomen. Het open karakter wordt geborgd in het plan. Voor zijn fractie is dit een hamerstuk ondanks de technisch gestelde vraag of de financiering structureel vanuit het Sociaal Domein moet plaatsvinden.

De heer De Jong geeft aan dat ook zijn fractie positief ten opzichte van het voorstel staat. Het jaarverslag was boeiend om te lezen. Binnenkort viert hij zijn verjaardag in het Natuurcentrum. Zijn fractie heeft nog wel een aantal vragen en suggesties en ziet het financieel jaarverslag over 2025 met een conceptbegroting voor 2027 naast het toegezegde businessplan graag tegemoet.

De heer Koçak steunt dit voorstel met liefde. Het Natuurcentrum is van onschatbare waarde en daarom gaat zijn fractie akkoord met financiering vanuit de reserve Sociaal Domein. Het plan van aanpak wordt afgewacht. In het verleden is een waarderingssubsidie toegekend en verzocht om een businesscase. De gemeente moet geen afwachtende houding aannemen, maar voor een duurzame oplossing gaan. Steun geven is nodig, maar richting geven is noodzakelijk; hamerstuk.

De heer Van Andel verwijst naar het jaarverslag over 2024 en het financieel jaarverslag over 2023, het financieel jaarverslag over 2024 heeft hij niet aangetroffen. De maatschappelijke waarde van het Natuurcentrum is groot en wordt groter als de nieuwe wijk er is. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid. Zijn fractie heeft geen problemen met het toekennen van de subsidie en het is ook geen probleem dat dit vanuit de reserve Sociaal Domein wordt betaald; hamerstuk.

De heer Bahlmann moet niet denken aan Gorinchem zonder een kinderboerderij. Al vele jaren is het Natuurcentrum een zorgenkindje. De nieuwe voorzitter zet zich in om het Natuurcentrum te redden, dank daarvoor. Er is geen I&O sessie geweest over het raadsvoorstel en daarom heeft zijn fractie nog enkele vragen. Er wordt geen concrete datum genoemd wanneer het plan voor 2026 ingeleverd dient te worden. De onderbouwing voor de extra subsidie van € 75.000 in 2025 en 2026 ontbreekt. Hij informeert hoeveel

vrijwilligers zich op dit moment inzetten voor het Natuurcentrum. Hij vraagt of Philadelphia Zorg nog steeds gebruik maakt van de dagbesteding.

Mevrouw Alba zegt dat je niet tegen dit plan kunt zijn omdat het Natuurcentrum een belangrijke functie heeft in de Gildenwijk. Zij sluit zich aan bij de vraag van het CDA of dit structureel gefinancierd moet worden vanuit het Sociaal Domein of via een andere structurele post. Zij verwijst naar de kosten voor dierverzorging en de daarbij behorende wettelijke bepalingen en vraagt of hierover ervaringen zijn opgehaald bij andere kinderboerderijen. Zij wil voorkomen dat organisaties met mooie initiatieven vastlopen in de financiën en daardoor brandbrieven moeten sturen en daarvoor is een plan nodig.

De heer Venhovens geeft aan dat zijn fractie signalen heeft gekregen vanuit de wijk dat er behoefte is aan meer activiteiten die soms gratis geregeld kunnen worden. Hij vraagt of er budgetten beschikbaar worden gesteld om dagbesteding aan te bieden. Mooi Gorinchem werkt aan ecotoerisme. Hij vraagt of het mogelijk is om een verbinding te leggen met het Natuurcentrum (educatie, rondleidingen).

De heer Koçak informeert wat er wordt bedoeld met dagbesteding (met of zonder indicatie).

De heer Venhovens weet dat Yulius cliënten heeft bij het Natuurcentrum die de dieren verzorgen. Zijn vraag is of daarvoor geld beschikbaar wordt gesteld.

De heer Anderessen geeft aan dat ook zijn fractie het raadsvoorstel steunt. Het Natuurcentrum heeft een belangrijke maatschappelijke functie, maar er is wel een solide businesscase nodig voor 2026 en de jaren daarna aangezien er in de afgelopen jaren extra subsidies zijn verstrekt. Hij vraagt of de wethouder bekend is met de stand van zaken aangaande de financiële soliditeit. Voorts is hij benieuwd of de wethouder inzicht heeft in de plannen voor 2026.

De heer Koçak vraagt of de VVD het eens is met zijn constatering dat de monitoring in de afgelopen jaren niet toereikend was.

De heer Anderessen weet alleen dat in de afgelopen jaren steeds geld bijgelegd moest worden. Het bestuur heeft geconstateerd dat sommige dingen verbeterd moeten worden. De heer Koçak heeft wellicht gelijk, hij heeft dat inzicht niet en kan het niet bevestigen of ontkennen.

De voorzitter biedt de heer Vahlkamp, ondanks dat dit niet gebruikelijk is in een B&A sessie, gelegenheid om de vragen te beantwoorden.

De heer Vahlkamp is blij dat het voorstel als hamerstuk wordt aangemerkt. De raad wordt hierna geïnformeerd over hoe één en ander er vervolgens gaat uitzien waarbij allerlei vragen gesteld kunnen worden die vanavond niet behandeld kunnen worden. Hij wijst op de enorme draai in de financiën met een forse stijging van de omzet tegen een forse daling van de kosten. Kinderboerderijen zijn ook in andere gemeenten een hoofdpijndossier. Er wordt gesproken met een zorgorganisatie. Er zijn mensen in de stad die een kopje koffie verdienen, dat is warm denken. Hij is het eens dat er tien jaar vooruit gekeken moeten worden voor het Natuurcentrum. De financiële monitoring moet op orde zijn, maar dit zegt niets over de enorme inspanning en inzet van mensen sinds de oprichting in 2003. Er wordt hard gewerkt aan het plan en hij is zeker bereid om vragen te beantwoorden. Een overheidsmaatregel zorgt ervoor dat welzijnsorganisaties zich moeten aansluiten bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn. Dit kost € 23.000 extra per jaar. De raad krijgt de gewenste stukken gegarandeerd.

Wethouder Dansen geeft aan dat het duurzaam maken van het Natuurcentrum voor een grote uitdaging zorgt. De extra subsidie zorgt ervoor dat het Natuurcentrum uit de overlevingsmodus komt en kan nadenken hoe nu verder. Veel gemeenten hebben van hun

kinderboerderij een gemeentelijke organisatie gemaakt of subsidiëren dit. De gemeente denkt graag mee voor een duurzame oplossing. Zij bedankt de raad voor de steun. De PvdA roept op om niet te lang te wachten. Zodra er iets te melden is, wordt dit aan de raad voorgelegd. Als de gemeente een jaarverslag ontvangt, wordt dit doorgestuurd.

De heer Koçak heeft vanavond gehoord dat de financiële monitoring slecht was en vraagt of de wethouder financiële monitoring toezegt.

Wethouder Dansen antwoordt dat de gemeente bij elke subsidie kijkt of het doel wordt bereikt.

De heer Vahlkamp verduidelijkt dat hij sprak over de financiële monitoring van het Natuurcentrum als geheel. De gemeente verzorgt een deel van de financiën, de subsidie wordt verantwoord aan de gemeente. De organisatie is financieel in control. In het verleden is dit niet altijd op een zakelijke manier duidelijk gemaakt.

De heer Koçak vraagt hoe het komt dat het Natuurcentrum een brandbrief heeft gestuurd als er monitoring was vanuit het college en de ambtelijke organisatie.

De voorzitter stelt voor deze vraag te stellen tijdens een bezoek aan het Natuurcentrum. De brandbrief is gestuurd om ervoor te zorgen dat er toekomstperspectief blijft voor het Natuurcentrum. Dat is hetgeen voorligt, de rest van de financiële huishouding kan beter en daarvoor zijn ideeën (inkomsten omhoog, kosten omlaag).

De heer Koçak vraagt of het beter is om integraal te monitoren.

Wethouder Dansen antwoordt dat wanneer het Natuurcentrum de gemeente vraagt om mee te denken over de financiële monitoring dan beschikt de gemeente over goede ambtenaren, maar dit gebeurt enkel op verzoek. Normaliter worden alleen de subsidies gemonitord.

Mevrouw Alba weet dat de ambtenaren meedenken, maar om brandbrieven te voorkomen is het wellicht goed om preventief mee te kijken in plaats van te wachten totdat er geen andere mogelijkheden meer zijn. Zij zou graag zien dat instellingen actiever ondersteund worden.

Wethouder Dansen geeft aan dat de gemeente geen hulp opdringt. Er is een goede relatie met het Natuurcentrum, waar nodig en gewenst wordt meegedacht.

De heer De Jong pleit daarom voor een financieel jaarverslag over 2025 en een conceptbegroting 2027 zodat de raad kan bepalen of de organisatie levensvatbaar is. Omdat aangegeven wordt dat er wordt gewerkt aan een duurzame organisatie heeft hij daar alle vertrouwen in, maar hij zou het wel fijn vinden als het jaarverslag toegezegd wordt.

Wethouder Dansen vervolgt dat zij al heeft aangegeven dat er gezamenlijk wordt gekeken naar een duurzame oplossing. Zij neemt aan dat het Natuurcentrum geen bezwaar heeft om een financieel jaarverslag op te stellen, maar het is aan hen of zij dit willen delen.

De heer Koçak merkt op dat organisaties die een subsidie ontvangen verplicht zijn om jaarlijks verslag te doen. Daarvoor hoeft geen toezegging gedaan te worden.

De heer Van Willigen vult aan dat de jaarverslagen van dit soort instanties op de website te vinden zijn.

De heer Van Andel zegt dat hij het financieel jaarverslag van 2024 niet heeft aangetroffen.

De heer Vahlkamp reageert dat dit verslag beschikbaar is gesteld aan de gemeente.

De voorzitter gaat er gezien de beantwoording vanuit dat de cijfers volgend jaar beschikbaar zullen zijn.

De heer Bahlmann zou graag een concrete datum horen voor het indienen van het plan in 2026.

Wethouder Dansen denkt dat het plan in het derde kwartaal van 2026 beschikbaar zal zijn.

De heer Anderessen begrijpt dat de subsidie van € 75.000 bestemd is voor de kinderboerderij. Het onderhoud aan gebouwen wordt vooruit geschoven. Hij informeert wat dit betekent voor de staat en levensvatbaarheid van het Natuurcentrum.

Wethouder Dansen antwoordt dat het Natuurcentrum zich in een survival modus bevond waarbij het geld werd gebruikt voor de belangrijkste zaken (dieren voeren ging voor onderhoud). Met een duurzame oplossing moet ook gekeken worden hoe dit opgelost kan worden.

De voorzitter constateert dat het voorstel unaniem als hamerstuk wordt aangemerkt voor de raadsvergadering van 12 juni aanstaande.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering.

Toezeggingen:
Er zijn geen toezeggingen gedaan.